

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA w ŁODZI
ul. Piotrkowska 120
90-006 Łódź
Tel. (42) 636-36-89, Fax (42) 636-07-12
E-mail: lodz@uokik.gov.pl

RŁO-61 -22(1)/14/AM

Łódź, dnia 31 grudnia 2014 r.

POSTANOWIENIE Nr 1/61-22/14

Na podstawie art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50 poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 5 i 6 tej ustawy

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

wszczyna się z urzędu postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez Generali Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w Warszawie **praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, polegającej na zastrzeganiu we wzorcach umów ubezpieczeń na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi opłata pobieranych w przypadku całkowitego lub częściowego wykupu wartości polisy ze środków zgromadzonych na rachunku, na którym ewidencjonowane są jednostki uczestnictwa nabyte za składki konsumenta**, co może stanowić czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. , Nr 153, poz. 1503 ze zm.), a tym samym stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Uzasadnienie

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Łodzi (dalej: Prezes Urzędu) w ramach postępowania wyjaśniającego o sygn. RŁO – 405-20/14/AM ustalił, iż Generali Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w Warszawie (dalej: Generali) w ramach prowadzonej działalności ubezpieczeniowej zawiera z konsumentami umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym. Podstawą zawierania takich umów są następujące wzorce umowy:

1. „Ogólne warunki ubezpieczenia z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi *Mój plan finansowy*”, który obowiązywał od 1 kwietnia 2012 r. do 30 kwietnia 2013 r.,

2. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi Generali Omniprofit ze składką regularną”, który obowiązywał od 1 lipca 2007 r. do 30 czerwca 2013 r.,
3. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi Generali Prospero ze składką regularną”, który obowiązywał od 1 czerwca 2009 r. do 30 kwietnia 2013 r.,
4. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi Indywidualny Plan Finansowy Idea”, który obowiązywał od 1 stycznia 2012 r. do 31 maja 2013 r.,
5. „Ogólne warunki ubezpieczenia Systematyczny Plan Emerytalno-Inwestycyjny”, który obowiązuje od 21 stycznia 2002 r.,
6. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi OVB FUTURE INVEST”, który obowiązywał od 1 czerwca 2007 r. do 15 lutego 2014 r.,
7. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi DB Inwestuj w Przyszłość – Aktywne Oszczędzanie”, który obowiązywał od 10 listopada 2008 r. do 31 marca 2014 r.,
8. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi DB Emerytura – Start”, który obowiązywał od 27 grudnia 2011 r. do 31 marca 2014 r.,
9. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi Generali *Ubezpieczenie z przyszłością* ze składką regularną”, który obowiązywał od 23 września 2009 r. do 31 stycznia 2014 r.,
10. „Ubezpieczenie na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi *Ubezpieczenie z przyszłością – PLUS* ze składką regularną”, który obowiązuje od 15 stycznia 2014 r.,
11. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi Generali *Perspektywa* ze składką regularną”, który obowiązuje od 10 września 2013 r.,
12. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym Generali *Ubezpieczenie z przyszłością - Firma* ze składką regularną dla klientów Alior Bank będących posiadaczami rachunku inwestycyjnego”, który obowiązywał od 9 sierpnia 2012 r. do 31 marca 2014 r.,
13. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi Generali *Ubezpieczenie z przyszłością - Firma* PLUS ze składką regularną dla Klientów Alior Bank będących posiadaczami rachunku inwestycyjnego”, który obowiązuje od 1 kwietnia 2014 r.,
14. „Długoterminowy program inwestycyjny ze składką regularną. Na dobre i na złe. Na wszelki wypadek. Ogólne warunki ubezpieczenia”, który obowiązuje od 1 kwietnia 2013 r.,
15. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi Generali Beneficio ze składką jednorazową”, który obowiązywał od 1 maja 2008 r. do 30 września 2013 r.,
16. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi Generali Omniprofit ze składką jednorazową”, który obowiązywał od 1 maja 2008 r. do 30 września 2013 r.,
17. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi Program Inwestycyjny Wygodny Portfel”, który obowiązuje od 12 maja 2014 r.,

18. „Program inwestycyjny ze składką jednorazową. Na dobre i na złe. Na wszelki wypadek. Ogólne warunki ubezpieczenia”, który obowiązuje od 1 sierpnia 2013 r.

Świadczeniami Generali z tytułu indywidualnych umów zawieranych według wskazanych wzorców są:

- w przypadku śmierci ubezpieczonego świadczenie w wysokości *sumy ubezpieczenia*, które w zależności od rodzaju podpisywanej umowy może być powiększone albo o wartość dodatkową, o ile taka istnieje, albo o określony procent wartości polisy,
- w przypadku doręczenia do Generali pisemnego wniosku ubezpieczającego – świadczenie polegające na wypłacie *całkowitej wartości wykupu* lub *wartości częściowego wykupu*,
- w przypadku wypowiedzenia umowy przez ubezpieczającego - świadczenie polegające na wypłacie *całkowitej wartości wykupu*,

W umowach grupowego ubezpieczenia Generali wypłaca *wartość wykupu* lub *wartość częściowego wykupu* z chwilą rezygnacji przez ubezpieczonego z ochrony ubezpieczeniowej lub wypowiedzenia przez ubezpieczonego umowy. Podstawą wypłaty wartości wykupu jest złożenie oświadczenia ubezpieczonego na formularzu towarzystwa.

Wartość wykupu to kwota stanowiąca iloczyn liczby jednostek uczestnictwa znajdujących się na rachunku, nabytych za składki regularne i składki dodatkowe, i ceny sprzedaży jednostki uczestnictwa, pomniejszona o opłatę za całkowity wykup wartości polisy i opłatę za całkowity wykup wartości dodatkowej.

Wartość częściowego wykupu to kwota stanowiąca iloczyn liczby jednostek uczestnictwa znajdujących się na rachunku, nabytych za składki regularne lub składki dodatkowe, i ceny sprzedaży jednostki uczestnictwa, umarżanych w związku z wykupem częściowym, pomniejszona o opłatę za częściowy wykup wartości polisy lub opłatę za częściowy wykup wartości dodatkowej.

W przypadku umów zawartych według wzorców pn.:

- „Ubezpieczenie na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi *Ubezpieczenie z przyszłością – PLUS* ze składką regularną”,
- „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi Generali *Perspektywa* ze składką regularną”,
- „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi Generali *Ubezpieczenie z przyszłością - Firma PLUS* ze składką regularną dla Klientów Alior Bank będących posiadaczami rachunku inwestycyjnego”,
- „Długoterminowy program inwestycyjny ze składką regularną. Na dobre i na złe. Na wszelki wypadek. Ogólne warunki ubezpieczenia”,
- „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi Program Inwestycyjny Wygodny Portfel”,
- „Program inwestycyjny ze składką jednorazową. Na dobre i na złe. Na wszelki wypadek. Ogólne warunki ubezpieczenia”

Świadczenia z tytułu umowy polegają na wypłacie wartości wykupu tj. na wypłacie kwoty, która odpowiada wartości jednostek uczestnictwa zarejestrowanych na rachunku pomniejszonej o tzw. opłatę dystrybucyjną pobieraną w przypadku całkowitego lub częściowego wykupu wartości polisy przed upływem okresu utrzymania umowy - i – w zależności od rodzaju umowy - dodatkowo o opłatę na całkowity lub częściowy wykup wartości dodatkowej.

Integralną częścią umów zawieranych przez Generali są *Tabele opłat i limitów*. W tabelach tych określone są opłaty za wykup wartości polisy i opłaty dystrybucyjne. Opłaty te wynoszą:

1. zgodnie z *Tabelą opłat i limitów* stosowaną do wzorca pn. „Ogólne warunki ubezpieczenia z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi *Mój plan finansowy*”, który obowiązywał od 1 kwietnia 2012 r. do 30 kwietnia 2013 r.:

Opłata za całkowity wykup Wartości polisy:	
Rok polisy	% Wartości polisy utworzonej ze Składki regularnej należnej w pierwszych pięciu latach polisy
1	95
2	85
3	70
4	60
5	50
6	40
7	30
8	20
9	10
10	5
11 i następne	0
Opłata za częściowy wykup Wartości polisy:	
Rok polisy	% Wartości polisy utworzonej ze Składki regularnej należnej w pierwszych pięciu latach polisy
6	40
7	30
8	20
9	10
10	5
11 i następne	0
Opłata za całkowity wykup Wartości dodatkowej	10,89 zł
Opłata za częściowy wykup Wartości dodatkowej	10,89 zł

2. zgodnie z *Tabelą opłat i limitów* stosowaną do wzorca pn. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi Generali Omniprofit ze składką regularną”, który obowiązywał od 1 lipca 2007 r. do 30 czerwca 2013 r.:

Opłata za całkowity wykup wartości polisy	
Rok polisy	% wartości polisy utworzonej ze składki regularnej należnej w pierwszych pięciu latach polisy
1	98
2	95
3	85
4	70
5	55
6	40
7	25
8	20
9	10
10	5
11 i następne	0
Opłata za częściowy wykup wartości polisy	
Rok polisy	% wypłaconej wartości polisy utworzonej ze składki regularnej należnej w pierwszych pięciu latach polisy
6	40
7	25
8	20
9	10
10	5
11 i następne	0
Opłata za całkowity wykup Wartości dodatkowej	9 zł
Opłata za częściowy wykup Wartości dodatkowej	9 zł

3. zgodnie z *Tabelą opłat i limitów* stosowaną do wzorca pn. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi Generali Prospero ze składką regularną”, który obowiązywał od 1 czerwca 2009 r. do 30 kwietnia 2013 r.:

Opłata za całkowity wykup wartości polisy	
Rok polisy	% wartości polisy utworzonej ze składki regularnej należnej w pierwszych pięciu latach polisy
1	98

2	95
3	85
4	70
5	55
6	40
7	25
8	20
9	10
10	5
11 i następne	0
Opłata za częściowy wykup wartości polisy	
Rok polisy	% wypłaconej wartości polisy utworzonej ze składki regularnej należnej w pierwszych pięciu latach polisy
6	40
7	25
8	20
9	10
10	5
11 i następne	0
Opłata za całkowity wykup Wartości dodatkowej	9 zł
Opłata za częściowy wykup Wartości dodatkowej	9 zł

4. zgodnie z *Tabelą opłat i limitów* stosowaną do wzorca pn. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi Indywidualny Plan Finansowy Idea”, który obowiązywał od 1 stycznia 2012 r. do 31 maja 2013 r.:

Opłata za całkowity wykup Wartości polisy	
Rok polisy	% wartości polisy utworzonej ze składki regularnej należnej w pierwszych pięciu latach polisy
1	98
2	98
3	80
4	60
5	45
6	30
7	20
8	10
9	10
10	10

11	10
12	10
13	5
14	5
15	5
16 i następne	0
11 i następne	0
Opłata operacyjna za całkowity wykup Wartości dodatkowej	9 zł
Opłata operacyjna za częściowy wykup Wartości dodatkowej	9 zł

5. zgodnie z *Tabelą opłat i limitów* stosowaną do wzorca pn. „Ogólne warunki ubezpieczenia Systematyczny Plan Emerytalno-Inwestycyjny”, który obowiązuje od 21 stycznia 2002 r.:

Opłata za całkowity wykup wartości polisy	
Rok trwania polisy	Opłata jako % wartości polisy
Pierwszy rok	50%
Drugi rok	20%
Trzeci rok	10%
Czwarty rok	5%
Piąty rok i następne	0%
Opłata za częściową lub całkowitą wypłatę wartości dodatkowej	0,3% wartości wypłaty (nie mniej niż 5 zł i nie więcej niż 50 zł)

6. zgodnie z *Tabelą opłat i limitów* stosowaną do wzorca pn. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi OVB FUTURE INVEST”, który obowiązywał od 1 czerwca 2007 r. do 15 lutego 2014 r.:

Opłata za wykup wartości polisy	
Rok polisy	% wartości polisy utworzonej ze składki początkowej
1	100
2	100
3	100
4	80
5	65
6	55
7	45
8	35
9	25
10	15
11 i następne	0

Opłata za całkowity wykup wartości dodatkowej	7 zł
Opłata za częściowy wykup wartości dodatkowej	7 zł

7. zgodnie z *Tabelą opłat i limitów* stosowaną do wzorca pn. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi DB Inwestuj w Przyszłość – Aktywne Oszczędzanie” (Umowa Grupowego Ubezpieczenia dla klientów Deutsche Bank Polska S.A.),, który obowiązywał od 10 listopada 2008 r. do 31 marca 2014 r.:

Opłata z tytułu całkowitego wykupu Wartości polisy	
Rok polisy	% Wartości polisy powstałej ze Składki regularnej należnej w pierwszych pięciu latach Polisy (nie więcej niż Wartość polisy)
1	98
2	95
3	85
4	70
5	55
6	40
7	25
8	20
9	10
10	5
11 i następne	0
Opłata z tytułu częściowego wykupu Wartości polisy	
Rok polisy	% wypłaconej kwoty z Wartości polisy utworzonej ze Składki regularnej należnej w pierwszych pięciu latach Polisy (pobrany z wypłaconej kwoty nie więcej niż Wartość polisy)
6	40
7	25
8	20
9	10
10	5
11 i następne	0
Opłata z tytułu całkowitego wykup Wartości dodatkowej	9 zł
Opłata z tytułu Częściowego wykup Wartości dodatkowej	8 zł

8. zgodnie z *Tabelą opłat i limitów* stosowaną do wzorca pn. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi DB Emerytura – Start”, który obowiązywał od 27 grudnia 2011 r. do 31 marca 2014 r.,

Opłata za całkowity wykup Wartości polisy	
Rok polisy	% Wartości polisy utworzonej ze Składki regularnej
1	98
2	96
3	85
4	80
5	60
6	45
7	30
8	25
9	15
10	5
11 i następne	0
Opłata za całkowity wykup Wartości dodatkowej	10 zł
Opłata za częściowy wykup Wartości dodatkowej	10 zł

9. zgodnie z *Tabelą opłat i limitów* stosowaną do wzorca pn. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi Generali Ubezpieczenie z przyszłością ze składką regularną” (Umowa Grupowego Ubezpieczenia dla klientów Alior Bank S.A.), który obowiązywał od 23 września 2009 r. do 31 stycznia 2014 r.:

Opłata za całkowity wykup wartości polisy	
Rok polisy	% wartości polisy utworzonej ze składki regularnej należnej w pierwszych pięciu latach polisy
1	98
2	95
3	85
4	70
5	55
6	40
7	25
8	20
9	10

10	5
11 i następne	0
Opłata za częściowy wykup wartości polisy	
Rok polisy	% wypłaconej wartości polisy utworzonej ze składki regularnej należnej w pierwszych pięciu latach polisy
6	40
7	25
8	20
9	10
10	5
11 i następne	0
Opłata za całkowity wykup wartości dodatkowej	9 zł
Opłata za częściowy wykup wartości dodatkowej	9 zł

10. zgodnie z *Tabelą opłat i limitów* stosowaną do wzorca pn. „Ubezpieczenie na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi *Ubezpieczenie z przyszłością – PLUS* ze składką regularną”, który obowiązuje od 15 stycznia 2014 r.:

Opłata dystrybucyjna – opłata pobierana w przypadku całkowitego wykupu Wartości polisy w Okresie składkowym lub Okresie utrzymania umowy	
Rok polisy	% składki pierwszorocznej
1	120%
2	120%
3	115%
4	115%
5	110%
6	110%
7 i następne Lata polisy do końca Okresu utrzymania umowy lub Okresu składkowego, o ile Okres utrzymania umowy nie wystąpił	100%
Po zakończeniu Okresu utrzymania umowy lub Okresu składkowego, o ile Okres utrzymania umowy nie wystąpił	0%
Opłata za całkowity lub częściowy wykup Wartości dodatkowej	10,89 zł

11. zgodnie z *Tabelą opłat i limitów* stosowaną do wzorca pn. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi Generali

Perspektywa ze składką regularną” (Umowa Grupowego Ubezpieczenia dla klientów Meritum Bank ICB S.A.), który obowiązuje od 10 września 2013 r.:

Opłata dystrybucyjna za całkowity wykup Wartości polisy	
Rok polisy	Wielokrotność Składki pierwszorocznej
1-3	1,40
4-6	1,35
7-9	1,30
10	1,25
11	1,20
12	1,15
13	1,10
14	1,05
15	1,00
16 i następne lata	0,00
Opłata za całkowity lub częściowy wykup Wartości dodatkowej	10 zł

Opłata dystrybucyjna za częściowy wykup Wartości polisy	
Rok polisy	% wartości wypłaty z tytułu częściowego wykupu Wartości polisy
8	30%
9	26%
10	22%
11	18%
12	14%
13	10%
14	6%
15	3%
9	15%
10	5%
16 i następne lata	0

12. zgodnie z *Tabelą opłat i limitów* stosowaną do wzorca pn. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym Generali *Ubezpieczenie z przyszłością - firma* ze składką regularną dla klientów Alior Bank będących posiadaczami rachunku inwestycyjnego”, który obowiązywał od 9 sierpnia 2012 r. do 31 marca 2014 r.:

Opłata za całkowity wykup Wartości polisy	
Rok polisy	% Wartości polisy utworzonej ze Składki regularnej należnej w pierwszych pięciu latach polisy
1	98
2	95
3	85
4	70
5	55
6	40
7	25
8	20
9	10
10	5
11 i następne	0
Opłata za częściowy wykup Wartości polisy	
Rok polisy	% wypłaconej Wartości polisy utworzonej ze składki regularnej należnej w pierwszych pięciu latach polisy
6	40
7	25
8	20
9	10
10	5
11 i następne	0
Opłata za całkowity wykup Wartości dodatkowej	10 zł
Opłata za częściowy wykup Wartości dodatkowej	11. zł

13. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi Generali *Ubezpieczenie z przyszłością - Firma PLUS* ze składką regularną dla Klientów Alior Bank będących posiadaczami rachunku inwestycyjnego”, który obowiązuje od 1 kwietnia 2014 r.:

Opłata dystrybucyjna – opłata pobierana w przypadku całkowitego wykupu Wartości polisy	
Rok polisy	% składki pierwszorocznej
1	120%
2	120%
3	115%
4	115%

5	110%
6	110%
7	100%
8	100%
9	100%
10	100%
11 i następne Lata polisy	0%
Opłata za całkowity i częściowy wykup Wartości dodatkowej	10 zł

14. zgodnie z *Tabelą opłat i limitów* stosowaną do wzorca pn. „Długoterminowy program inwestycyjny ze składką regularną. Na dobre i na złe. Na wszelki wypadek. Ogólne warunki ubezpieczenia”, który obowiązuje od 1 kwietnia 2013 r.:

Opłata dystrybucyjna – opłata pobierana w przypadku całkowitego wykupu Wartości polisy w Okresie składkowym lub Okresie utrzymania umowy	
Rok polisy	% składki pierwszorocznej
1	120%
2	120%
3	115%
4	115%
5	110%
6	110%
7 i następne Lata polisy do końca Okresu składkowego lub Okresu utrzymania umowy ile Okres utrzymania umowy nie wystąpił	100%
po zakończeniu Okresu utrzymania umowy	0%
Opłata za całkowity lub częściowy wykup Wartości dodatkowej	10,89 zł

15. zgodnie z *Tabelą opłat i limitów* stosowaną do wzorca pn. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi Generali Beneficio ze składką jednorazową”, który obowiązywał od 1 maja 2008 r. do 30 września 2013 r.:

Opłata za całkowity lub częściowy wykup wartości polisy:	
Rok polisy	Opłata jako % wartości wypłaty
1	4
2	3

3	2
4	1
5 i następne	0
Opłata za całkowity wykup wartości dodatkowej	9 zł
Opłata za częściowy wykup wartości dodatkowej	12. zł

16. zgodnie z *Tabelą opłat i limitów* stosowaną do wzorca pn. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi Generali Omniprofit ze składką jednorazową”, który obowiązywał od 1 maja 2008 r. do 30 września 2013 r.:

Opłata za całkowity lub częściowy wykup wartości polisy:	
Rok polisy	Opłata jako % wartości wypłaty z: - wartości polisy - wartości dodatkowej.
1	9
2	7,5
3	6
4	4,5
5	3
6	1,5
7 i następne	0

17. zgodnie z *Tabelą opłat i limitów* stosowaną do wzorca pn. „Ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi Program Inwestycyjny Wygodny Portfel”, który obowiązuje od 12 maja 2014 r.:

Wskaźnik Opłaty dystrybucyjnej				
Rok polisy, w którym dokonywany jest całkowity lub częściowy wykup Wartości polisy				
1	2	3	4	5 i następne
7%	5%	3,5%	1,5%	0%

18. zgodnie z *Tabelą opłat i limitów* stosowaną do wzorca pn. „Program inwestycyjny ze składką jednorazową. Na dobre i na złe. Na wszelki wypadek. Ogólne warunki ubezpieczenia””, który obowiązuje od 1 sierpnia 2013 r.:

Opłata dystrybucyjna (% Składki jednorazowej) – opłata pobierana w przypadku rozwiązania Umowy przed upływem Okresu utrzymania umowy
--

Zadeklarowany Okres utrzymania umowy											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11+
1	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	5,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3	7,5	5,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4	9,0	7,5	5,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5	9,5	9,0	7,5	5,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6	10,0	9,5	9,0	7,5	5,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7	10,5	10,0	9,5	9,0	7,5	5,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8	11,0	10,5	10,0	9,5	9,0	9,0	7,5	5,0	3,0	0,0	0,0
9	11,5	11,0	10,5	10,0	9,5	9,0	7,5	5,0	3,0	0,0	0,0
10	12,0	11,5	11,0	10,5	10,0	9,5	9,0	7,5	5,0	3,0	0,0
Opłata za całkowity lub częściowy wykup Wartości dodatkowej						10,89 zł					

Prezes Urzędu zważył, iż stosowane przez Generali zasady wypłaty świadczeń w razie całkowitego i częściowego wykupu wartości polisy prowadzą do obciążania konsumentów kosztami innymi niż koszty bezpośrednio związane z kosztami udzielania ochrony ubezpieczeniowej lub koszty bezpośrednio związane z rozwiązaniem umowy. Powyższe, w ocenie Prezesa Urzędu, jest działaniem sprzecznym z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy klientów Generali.

Prezes Urzędu ma możliwość kwestionowania naruszania przez przedsiębiorców dobrych obyczajów w postępowaniu administracyjnym w oparciu o art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (t.j. Dz. U. z 2003 r. Nr 253, poz. 1503 ze zm.), zgodnie z którym *zakazane jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta*. Wskazany przepis zawiera klauzulę generalną, która podlega konkretyzacji i indywidualizacji w określonym stanie faktycznym. Prezes Urzędu ma możliwość – w oparciu o art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów – uznania za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działania przedsiębiorcy, które narusza dobre obyczaje.

Prezes Urzędu zważył, że mechanizm stosowania przez Generali opłat z tytułu wykupu ma za zadanie pokryć wyliczone przez zakład ubezpieczeń koszty ryzyka rezygnacji przez klientów z umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym. Ryzyko to wiąże się z koniecznością pokrycia kosztów zawarcia umowy (opłaty dystrybucyjnej) ze środków własnych zakładu ubezpieczeń. W ten sposób zakład ubezpieczeń przenosi na konsumentów ryzyko prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. W stosunkach z konsumentami jest to niedopuszczalne tym bardziej w tych sytuacjach, gdy konsument ponosi także ryzyko inwestycji dokonywanych przez przedsiębiorcę, w tym tzw. ryzyko strategiczne, czyli ryzyko związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany.

i niewłaściwą reakcją na te zmiany.

Tak ukształtowane relacje umowne rażąco godzą w dobre obyczaje i godzą w uczciwą konkurencję na rynku usług finansowych. Konsument „związany” z zakładem ubezpieczeń umową, której nie może natychmiastowo rozwiązać bez ponoszenia strat finansowych zmuszony jest do ponoszenia skutków warunków umów zawartych przez towarzystwa ubezpieczeniowe z agentami ubezpieczeniowymi, jak i złych wyników finansowych funduszu. Stosowanie opłat z tytułu wykupu w praktyce pozbawia zatem konsumentów możliwości swobodnego dysponowania środkami i jednocześnie utrudnia im inwestowanie w inne instrumenty finansowe, które w określonych okolicznościach mogłyby okazać się korzystniejsze. Stosowanie opłat z tytułu wykupu może także wpływać na obniżenie efektywności działania zakładu ubezpieczeń. Zakład ubezpieczeń ma zagwarantowane stałe zyski z tytułu obsługi umowy mimo, że nie ponosi żadnego ryzyka związanego z umową i jednocześnie poprzez mechanizm opłat z tytułu wykupu faktycznie pozbawia konsumenta możliwości wcześniejszej rezygnacji z umowy nawet, jeśli umowę wykonuje nierzetelnie.

Pod pojęciem dobrych obyczajów mieści się zachowanie przedsiębiorcy zorientowane na pozyskiwanie klientów jakością, ceną i innymi pożądanymi przez nich cechami oferowanych towarów lub usług oraz rzetelne traktowanie partnerów umów. „Przywiązywanie klientów do polisy” poprzez stosowanie określonych bodźców ekonomicznych jest wobec tego przejawem nielojalności kontraktowej.

Jednocześnie nie ulega wątpliwości, że stosowany przez Generali system rozliczeń z konsumentami rozwiązującymi umowę oparty na opłatach z tytułu wykupu narusza interesy klientów Generali. Konsument, który nie chce, albo nie może kontynuować umowy powinien mieć możliwość rozwiązania jej w każdym czasie – dotyczy to zwłaszcza tych sytuacji, gdy przedsiębiorca nienależycie wykonuje umowę. Stosowanie wobec konsumentów sankcji ekonomicznych za rozwiązanie umowy podważa zaufanie konsumentów do instytucji finansowych i jednocześnie uniemożliwia im dopasowanie prowadzonych inwestycji do swoich potrzeb, oczekiwań oraz akceptowalnego poziomu ryzyka. Pośrednio godzi to w interesy innych przedsiębiorców działających w branży finansowej, albowiem pieniądze zainwestowane przez konsumentów w ubezpieczenie na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym przez długi okres czasu nie są inwestowane w inny sposób.

Prezes Urzędu zwraca jednocześnie uwagę, że potwierdzeniem jego stanowiska o naruszaniu przez Generali dobrych obyczajów jest orzecznictwo sądów powszechnych w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, w których to sprawach sądy badają naruszanie dobrych obyczajów poprzez stosowanie przez przedsiębiorców określonych postanowień wzorców umowy.

I tak, Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 grudnia 2013 r., sygn. I CSK 149/13 stwierdził, iż *„postanowienie ogólnych warunków umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, przewidujące, że w razie wypowiedzenia umowy przez ubezpieczającego przed upływem 10 lat od daty zawarcia umowy, ubezpieczyciel pobiera opłatę likwidacyjną powodującą utratę wszystkich lub znacznej części zgromadzonych na rachunku ubezpieczającego środków finansowych, rażąco narusza interesy konsumenta i stanowi niedozwolone postanowienie umowne w świetle art. 385¹ zdanie 1 k.c.”*. Z kolei Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 14 maja 2010 r., sygn. akt VI ACa 1175/09 stwierdził, iż postanowienie zastrzegające opłatę likwidacyjną narusza zarówno dobre obyczaje poprzez sankcjonowanie *„przejęcia przez ubezpieczyciela całości wykupionych*

środków w całkowitym oderwaniu od skali poniesionych przez ten podmiot wydatków", jak i rażąco narusza interes konsumenta, gdyż „prowadzi do uzyskiwania przez ubezpieczyciela pewnych korzyści kosztem ubezpieczonego zwłaszcza wtedy, gdy ten ostatni zgromadzi na swoim rachunku osobistym aktywa o znacznej wartości”.

Również w indywidualnych sporach sądy powszechne nie uznają prawa zakładów ubezpieczeń do pobierania opłaty likwidacyjnej. Przykładem może być wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie Wydział XXV Cywilny z dnia 7 kwietnia 2014 r., sygn. XXV C1699/12, w którym sąd wskazał, że „nie stanowi też dostatecznego usprawiedliwienia dla stosowania tak rygorystycznego automatyzmu okoliczność, że umowy ubezpieczenia na życie mają ze swej natury długoterminowy charakter” oraz podkreślił, że pobieranie opłat likwidacyjnych w celu pokrycia kosztów akwizycji produktu rażąco narusza dobre obyczaje i godzi w interesy konsumentów.

W tym stanie rzeczy postanowiono, jak na wstępie.

Na postanowienie niniejsze zażalenie nie służy.